

Lublin, 7 grudnia 2020 r.

RIO – II – 600/41/2020

Pan Henryk Gołębiowski

Wójt Gminy

ul. Rynek 30

22 - 120 Wojsławice

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 20 sierpnia do 6 października 2020 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wojsławice. Protokół kontroli podpisano 23 października 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niepowołanie – od 1 września 2015 r. – dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Wojsławicach – str. 81-82 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Wojsławicach, mając na uwadze przepisy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194).

2.1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Urzędu Gminy i budżetu:

2.1.1. Nieopisanie systemu informatycznego w zakresie ewidencji dochodów z tytułu podatków oraz funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatkach, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 7 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości o opis systemu informatycznego w zakresie ewidencji dochodów z tytułu podatków oraz funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ulg i zwolnień podatkowych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

2.1.2. Prowadzenie niektórych ewidencji analitycznych (w tym do kont 011, 221, 240) inną techniką niż określona w polityce rachunkowości oraz dzienników częściowych, nieuwjętych w wykazie ksiąg – str. 7, 13, 31 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.3. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie kont księgi głównej Urzędu Gminy – str. 8-9 protokołu.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 tej ustawy.

2.1.4. Przypadki niebieżącego ewidencjonowania operacji przychodu środków trwałych – str. 9-10 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.1.5. Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem zasady systematyki zapisów – str. 10-11, 21 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje gospodarcze dotyczące wniesionych przez uczestników postępowania o rozgraniczenie nieruchomości zaliczek na pokrycie jego kosztów ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy zapisami:

Wn 139 „Inne rachunki bankowe”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,

- b) operacje dotyczące dochodów pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe w księgach rachunkowych budżetu ewidencjonować zapisami:

- wpływ środków na rachunek budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 224 „Rozrachunki budżetu”,

- przypis dochodów:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

przy czym w przypadku miesięcy kończących kwartały i na koniec roku dochody za grudzień, które wpłynęły w styczniu następnego roku budżetowego - zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów, mając na uwadze przepisy § 3 ust. 2 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 poz. 1564),

- c) ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. Poz. 869 z późn. zm),

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

2.1.6. Dokonywanie – na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach” – zapisów na podstawie dowodów „Polecenie Księgowania” nie zawierających opisu operacji oraz niezgodnych z zasadami funkcjonowania konta i – str. 11-13 protokołu.

Na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach” ujmować – na podstawie dowodów księgowych zawierających m.in. opis operacji, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości – operacje niekasowe wpływające na wynik wykonania budżetu, w szczególności koszty i przychody finansowe oraz pozostałe koszty i przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.1.7. Nieprawidłowości dotyczące ewidencji środków trwałych, polegające na:

- *dokonywaniu zapisów w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” – w zakresie gruntów – bez wskazania daty operacji gospodarczej oraz rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego,*
- *niezgodności – na 31.12.2019 r. – salda konta 011 z prowadzoną do niego ewidencją analityczną, w wyniku ujęcia na tym koncie operacji nie będącej zwiększeniem lub zmniejszeniem wartości początkowej środków trwałych*
- *wyksięgowaniu z konta 013 „Pozostałe środki trwałe” wartości składników przekazanych w użytkowanie – str. 13-14 i 42 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na koncie 011 „Środki trwałe” dokonywać ewidencjonować stan oraz zwiększenia i zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ująć w księgach rachunkowych jednostki wartość środków trwałych przekazanych w użytkowanie sołectwom, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 15 i ust. 4 tej ustawy.

2.1.8. Niezamieszczenie daty na niektórych dokumentach wpływających do Urzędu Gminy – str. 15-16, 89, 110 protokołu.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową gminy umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.1.9. Niezamieszczanie – na deklaracjach podatkowych – podpisu pracownika przyjmującego deklaracje oraz stwierdzenia ich sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych – str. 16 protokołu.

Zamieszczać podpis przyjmującego deklaracje podatkowe, zgodnie z treścią rubryk wzorów formularzy deklaracji zawartych: w załączniku DT-1 „Deklaracja na podatek od środków transportowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2436), załączniku DN-1 „Deklaracja na podatek od nieruchomości” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r., poz. 1104), załączniku DR-1 „Deklaracja na podatek rolny” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o gruntach i deklaracji na podatek rolny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1105), załączniku DL-1 „Deklaracja na podatek leśny” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2019 r. w sprawie wzorów informacji o lasach i deklaracji na podatek leśny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1126).

Na dowodach księgowych zamieszczać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

2.1.10. Nieterminowy zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Dokonywanie zwrotu zabezpieczeń bez odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego i bez rozliczenia kosztów prowadzenia rachunku, na którym były przechowywane – str. 18-20 protokołu.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych w pieniądzu zabezpieczenia należytego wykonania umowy zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym były one przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy, w terminach określonych w przepisach art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), stosownie do przepisów art. 148 ust. 5 tej ustawy.

2.1.11. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2019 r., polegające na:

- wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – zawyżonej kwoty depozytów (o 171.540,76 zł) i ogólnej kwoty należności,
- sporządzeniu 6 jednostkowych sprawozdań Rb-27S, niewykazaniu w żadnym z nich należności z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – w części należnej budżetowi gminy oraz wykazaniu zawyżonych dochodów otrzymanych (w dz. 756, rozdz. 75616 § 0360 o 2.181,12 zł),

- wykazaniu – w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych,
- wykazanie – w sprawozdaniu Rb-NDS za rok 2019 – nieprawidłowej kwoty przychodów z tytułu wolnych środków – str. 12, 23-26, 118 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), mając na uwadze przepisy § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

Sporządzać, na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, jedno jednostkowe sprawozdanie Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 poz. 1564) oraz wykazywać w nim:

- należności i zaległości związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami – w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do tego rozporządzenia,
- dochody pobierane przez urzędy skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie „Dochody otrzymane” – w kwotach, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym pomniejszone o dokonane zwroty, zgodnie z przepisami § 3 ust. 2 pkt 1 lit c i pkt 2 lit. c cytowanej „Instrukcji..”.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W sprawozdaniu Rb-NDS „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” – wykazywać dane z tytułu wolnych środków zgodne ze stanem faktycznym, w związku z przepisami § 12 pkt 5 lit. d cytowanej „Instrukcji..”.

2.1.12. Niezgodność – na 31.12.2019 r. – ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzonej według podziałek klasyfikacji budżetowej z ewidencją prowadzoną według dłużników – str. 24-25 protokołu.

Zapewnić zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według klasyfikacji budżetowej i według dłużników, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.13. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2019 r. – zaniżonych skutków: obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (co najmniej o 8.853,34 zł) oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatku rolnym (co najmniej o 92,71 zł) i w podatku od nieruchomości (co najmniej o 2.296,02 zł) – str. 30, 32, 34, 35 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2019 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.1.14. Niezachowanie częstotliwości inwentaryzacji środków trwałych. Zinwentaryzowanie należności oraz środków trwałych trudno dostępnych oglądowi – nieprawidłowymi metodami – str. 37-42 protokołu.

Inwentaryzację środków trwałych przeprowadzać z częstotliwością określoną przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem przepisów art. 26 ust. 3 pkt 3 tej ustawy.

Należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Środki trwale, do których dostęp jest znacznie utrudniony, inwentaryzować drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy.

2.2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

2.2.1. Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne” - inną techniką niż określona przez kierownika jednostki obsługującej – str. 44 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.2.2. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2018 r. – str. 44 protokołu.

Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, stosownie do przepisów art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, pamiętając, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych powinno nastąpić w terminie określonym w przepisach § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.2.3. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2018 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w kwocie. 205,20 zł) – str. 45 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.4. Nieodpisanie bilansu przez wójta gminy oraz niesporządzenie informacji dodatkowej – str. 46 protokołu.

Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki sporządzać informację dodatkową, stosownie do przepisów § 23 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Podpisywać sprawozdania obsługiwanych jednostek, w związku z przepisami § 33 ust. 6 tego rozporządzenia.

2.2.5. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2018 r., polegające na:

- niezamieszczeniu – na sprawozdaniu Rb-27S i Rb-N – daty sporządzenia,
- niewykazaniu – w sprawozdaniu Rb-27S – zrealizowanych dochodów (w rozdz.85216 § 2910 w wys. 146,74 zł) oraz wykazaniu danych dotyczących dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w części należnej budżetowi gminy,

- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-27ZZ – dochodów wykonanych niezgodnie z ewidencją księgową,
- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-N danych niewynikających z ewidencji ani innych dokumentów – 46-48 protokołu.

Zamieszczać datę sporządzenia sprawozdania Rb – 27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” i Rb – N Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, w związku z przepisami – odpowiednio – § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

W sprawozdaniu Rb – 27 S i Rb – 27 ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, wykazywać dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych jednostki, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wykazywać wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ, zgodnie z przepisami § 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do tego rozporządzenia.

Sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

2.2.6. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w podziale na budżety. Niezgodność salda tego konta – na 31.12.2018 r. – z ewidencją analityczną prowadzoną według dłużników – str. 48 protokołu.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję szczegółową również według budżetów, których należności dotyczą, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Przypadki niesprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy opodatkowanie:

- podatkiem rolnym użytków rolnych zwolnionych uchwałą Rady Gminy,
- podatkiem od nieruchomości niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków,
- opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 55-57, 61 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.).

Zwalniać z podatku rolnego użytki rolne wskazane w § 1 pkt 1 i 2 uchwały Nr XXVI/82/2004 Rady Gminy Wojsławice z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku rolnego.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać prawidłową powierzchnię nieruchomości lub ich części, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2020 r. poz. 276 z późn. zm.)

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.2. Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości przez Urząd Gminy na 2020 r. – powierzchni oddanych w najem lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości – jako zwolnionych ustawowo – str. 58 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać prawidłowe dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu tym podatkiem, w tym powierzchnię oddanych w najem gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a i art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.3. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości najemców niewyodrębnionych gminnych lokali mieszkalnych. Nieopodatkowanie tym podatkiem najemcy wyodrębnionego gminnego lokalu mieszkalnego – str. 58-60 protokołu.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać posiadaczy gminnych nieruchomości lub ich części, na podstawie zawartej umowy lub bez tytułu prawnego, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze, że w przypadku posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, obowiązek podatkowy w tym podatku ciąży na ich właścicielu (gminie), stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a tej ustawy.

3.1.4. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych posiadającym zaległości podatkowe i z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, skutkujące dopuszczeniem do przedawnienia (w kwocie 328 zł z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi) – str. 65, 72 - 73 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e tej ustawy i art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439).

Zobowiązania, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.1.5. Niepobieranie odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu – str. 68 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740), mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.6. Wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcy rozpoczynającemu działalność w tym zakresie, przed wniesieniem opłaty za to zezwolenie – str. 75 protokołu.

Od przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych pobierać opłatę za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przed

wydaniem tego zezwolenia, zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

3.1.7. Określanie – w fakturach za dostawę wody – nieprawidłowego terminu płatności – str. 77 protokołu.

W wystawianych odbiorcom wody fakturach określać termin płatności nie krótszy niż 14 dni od daty ich wysłania lub dostarczenia w inny sposób, zgodnie z przepisami § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U z 2018 r. poz. 472).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Przyznanie – w 2019 r. – p.o. dyrektora instytucji kultury kilku nagród – str. 82 protokołu.

Kierownikowi gminnej instytucji kultury przyznawać wyłącznie nagrodę roczną, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136), mając na uwadze przepisy art. 10 ust. 1b tej ustawy.

3.2.2. Obliczenie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystany urlop wypoczynkowy z zastosowaniem niewłaściwego współczynnika oraz za niewłaściwą liczbę dni, co skutkowało wypłaceniem ich w zawyżonej wysokości (ogółem o 1.073,82 zł) – str. 86-87 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320).

Przy ustalaniu ilości dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i § 2 tej ustawy, a niepełny dzień urlopu zaokrąglając w górę do pełnego dnia, zgodnie z art. 155³ § 1 tej ustawy.

Współczynnik służący do obliczenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu ustalać odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosować przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku, stosownie do przepisów § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

Rozważyć wystąpienie do byłych pracowników o dobrowolny zwrot nadpłaconych kwot lub ich wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za nieprawidłowe ich naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

3.2.3. Zaniżenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na 2019 r. (o 847,08 zł), w wyniku nieprawidłowej korekty w końcu roku przeciętnej planowanej liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych – str. 94-95 protokołu.

Dokonywać w końcu roku korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmującej pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349), w związku z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1070).

3.2.4. Nieprawidłowości dotyczące protokołów postępowań:

- *na odbiór i zagospodarowanie odpadów – polegające na niezawarciu informacji o oferowanym przez wykonawców terminie płatności oraz czasie reakcji na nieprawidłowe wykonanie umowy, które stanowiły kryteria oceny ofert,*
- *na przebudowę ulicy Chełmskiej – polegające na zamieszczeniu w protokole nieprawidłowej równowartości zamówienia w przeliczeniu na euro – str. 104, 105-106 protokołu.*

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać – zgodne ze stanem faktycznym – wszystkie informacje wymagane przepisami art. 96 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1128) oraz – w przypadku przetargu nieograniczonego – zgodnie z opisem rubryk wzoru protokołu postępowania, stanowiącego załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

3.3. W zakresie dotacji:

3.3.1. Nieprawidłowości przy udzieleniu i rozliczeniu dotacji na realizację w 2019 r. zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, polegające na:

- *niezamieszczeniu – w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert – informacji o zadaniach publicznych tego samego rodzaju zrealizowanych przez gminę, a w ogłoszeniu wyników konkursu – nazwy zadań publicznych,*
- *rozpatrzeniu – wbrew zastrzeżeniom zawartym w ogłoszeniu konkursu – oferty, która nie zawierała niektórych wymaganych informacji,*

- zawarciu w umowie innego terminu rozpoczęcia realizacji zadania, niż wskazany w ogłoszeniu konkursu oraz nieprawidłowej wysokości procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego,
- przekazaniu I transzy dotacji w wysokości niezgodnej z umową,
- przyjęciu nieprawidłowo i niekompletnie wypełnionego sprawozdania z wykonania zadania publicznego – str. 107-112 protokołu.

Przy udzielaniu dotacji z budżetu gminy na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) przestrzegać przepisów tej ustawy oraz postanowień rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), a w szczególności:

- w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2, a w ogłoszeniu o wynikach konkursu – wymagane przepisami art. 15 ust. 2h ustawy,
- dotacji udzielać na podstawie kompletnych ofert, zawierających wszystkie informacje wymagane w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, przepisach art. 14 ustawy oraz formularzu wzoru oferty, stanowiącym załącznik Nr 1 do cytowanego rozporządzenia, a dokonując ich oceny przestrzegać zasad i warunków konkursu, określonych w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w związku z przepisami art. 5 ust. 3 i art. 13 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy,
- w umowie o udzielenie dotacji na wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego wskazywać termin realizacji zadania zgodny z terminem określonym w ogłoszeniu konkursu oraz zachowując poprawność rachunkową dokonanych obliczeń, stosownie do przepisów art. 13 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy,
- dotacje przekazywać w wysokościach wynikających z zawartych umów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 221 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Od podmiotów, którym udzielono dotacji egzekwować złożenie kompletnie i prawidłowo sporządzonego sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego, zawierającego dane określone wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do cytowanego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 18 ust. 4 ustawy.

3.3.2. *Przypadki przyjęcia do obliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, innej ilości zakupionego oleju napędowego niż wynikająca z przedłożonych faktur – str. 114-116 protokołu.*

Kwotę zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej obliczać na podstawie ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta

rolnego, wynikającej z dołączonych do wniosku faktur VAT (albo ich kopii), zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10 marca 2006r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188).

Ponadto, w związku z wyjaśnieniami do protokołu kontroli, złożonymi przez wicedyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wojsławicach Kolonii (załącznik nr III/40), z treści których wynika nieprawidłowe ustalanie podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku (tylko wynagrodzenie zasadnicze) informuję, że do podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za okres strajku należy przyjmować składniki wynagrodzenia wskazane w przepisach art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019r. poz. 2215 z późn. zm), w związku z przepisami art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 123).

Wobec powyższego należy dokonać przeliczenia potrąceń – z uwzględnieniem powołanych wyżej przepisów i zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927), a po ustaleniu prawidłowych ich wysokości rozważyć wystąpienie do nauczycieli o zwrot nadpłaconych kwot lub o ich wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego ustawy Kodeks pracy.

4. W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi:

4.1. Dokonanie zapisu na koncie 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z księgowością banku – str. 125 protokołu.

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem zgodnie z zasadami funkcjonowania konta, określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz – na koncie 133 „Rachunek budżetu” – wyłącznie

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wojsławice